

ARAN

DIUENDRES 22 DE GÈR DE 1988

ERA NOTÍCIA:

Inauguración oficial deth Centre de Normalisacion Lingüística der Aranés

Eth Conselhèr de Cultura, Joaquim Ferrer, era Directora Generau de Política Lingüística dera Generalitat, Aina Moll, e era responsable deth Departament de Cultura des Servicis Territoriaus de Lleida, Carme Torrès, amassa damb es autoritats e representants des fòrces politiquas d'Aran inaugureren de forma oficial eth passat dimarç 12 de Gèr, eth Centre de Normalisacion Lingüística der Aranés.

En edifici deth Còto Saforcada s'exposèc per primèr còp ath públic era exposicion titulada "ER ARANÉS" que mòstre tamb era ajuda de grafics e fotografies era realitat sociolingüística dera Val d'Aran. Se preparèc tanben entad aguest dia ua exposicion de tot eth materiau e publicacions elaboradi peth Centre de Normalisacion Lingüística.

A continuacion auec lòc un vin d'aunor a on toti es assistents poderen escotar es paraules deth President deth Conselh Comarcàu Hipòlito Cruces, e deth Conselhèr Joaquim Ferrer, en favor des accions entara potenciacion dera lengua e dera cultura aranesa.

Ena reunion de treball qu'auec lòc en Ajuntament de Vielha, eth Conselhèr Ferrer se comprometec a destinar importantes ajudes econòmiques entà facilitar eth desvolopament des activitats culturaus en Aran.

EDITORIAU

Era Generalitat per Aran

Aguest ei eth segon viatge qu'eth Conselhèr de Cultura Joaquim Ferrer se desplace entà Aran, entà preocupà-se pes ahèrs culturaus dera nòsta tèrra.

Ei era demostracion clara de qu'eth Govèrn dera Generalitat acompanhe e ampare ath pòble aranés ena luta pera consolidacion e difusion dera pròpia identitat.

Conscients dera responsabilitat istòrica que represente eth mantieniment dera lengua e cultura aranesa, er Onorable Conselhèr amassa damb era Directora Generau de Política Lingüística Aina Moll, hèn er esfòrç de dedicacion voluntari e conscient de protegir institucionaments era lengua petita de Catalunya en treball conjunt damb eth Conselh Comarcàu de Montanha e es Ajuntaments d'Aran.

Toti sabem claraments que sense er impuls institucional ua lengua de 6000 persones enes condicions de menaça continua que patís era nòsta, ei condemnada. E, ei per aquerò que volen meté-i es mieis entà evità'c.

Eth pòble aranés agrais aguest supòrt per mantier eth signe mèç clar dera sua identitat.

IMPRESI SENSE ADREÇA

Esquiar, tanben en aranés

Pòc a pòc era lengua aranesa arrenh en Aran es nivèus de quotidianitat e normalitat que li corresponen, pr'amor que a mès d'utilisà-se enes ambits privats, tanben s'està convertint ena lengua des ambits publics.

En tot aprofitar ua naua normativa de senhalisacion, era directiva dera Estacion d'Esquí Baqueira Beret, a creigut oportun senhalisar es sues installacions (telecagires, pistes, oficines...) ena nòsta lengua.

Per aquerò, anguan a mès de destacar es novetats tècniques com son eth Telecagira tamb capacitat tà desplaçar a 2880 personas per ora, eth Telecagira que conècte Baqueira damb Beret, naues installacions administratiues e d'atencion ath públic, cau tanben destacar es novetats lingüistiques, que serviràn entà que milèrs de personas que visiten era estacion poguen comprovar un còp mès er hèt diferenciau aranés.

PLACES LABORAUS: RESULTATS DES PRÒVES DE SELECCION

Eth passat deluns 11 de Gèr, aueren lòc es pròves de seleccion des candidats que se presentauen entà cobrir es places laboraus convocades peth Conselh Comarcau de Montanha dera Val d'Aran.

Es resultats sigueren es següents:

SECRETÀRIA:

Pepita Busquet Monge

DINAMISADOR CULTURAU:

Lúisa Estevez Sans

DIRECTOR DE PUBLICACIONS:

Joan Leja Cadena

PROFESSOR-TRADUCTOR D'ARANÉS:

Jovita Ané Sanz

COLLABORA TAMB ES TÒNS
ESCRITS O ARTICLES EN

ToTi

NOTICIARI ARANÉS

HÈNT LITERATURA ...

ETH CÀSTIG DERA VILA DE LORDA (continuacion)

- Demoratz-vos un shinhau, li diguec era hemna.

D'ací un moment eth pan que serà hèt. Autanlèu le trèiga der horn le tastaratz.

Eth Bon Diu entrèc laguens dera cabana e se seiguec. Quan era hemna volec trèir eth pan der horn se'n trapèc sèt còps mès deth qu'auie en.hornat. Toti s'entaulèren...

Eth Bon Diu diguec: -Hemnes vòsta caritat serà recompensada. Laguens d'ua ora, era vila de Lorda serà dejós der aigua en càstig pes sòns pecats. Prenguetz aquest mainatjon que dormís ena cunhèra e deishatz aquesta casa.

Es dues hemnes l'escotèren.

Ua ora dempús, era vila de Lorda ère dejós der aigua en càstig pes sòns pecats.

Encara ara en ostiu, quan es aigües deth lac son baishes, se pòden veír es losats dera vila vielha de Lorda.

BLADER, J.F.: Contes de Gasconha. 2ª garba.

AUÉ PARLAM DAMB...

Jusèp M.ª Gardènes

Director dera Escòla de Ceràmica

- MONTAR UA ESCÒLA DE CERÀMICA ACIU ENA VAL D'ARAN, VÒ DÍDER COMENÇAR DE CÈRO?
- De menos de cèro, pr'amor qu'un des problèmas qu'auem ei que non disposam de materiaus, com per exemple argila. Totun voi explorar bèth terrenh que m'an dit es aranesi que'n posqui trapar.
- SON MOLTI ES ALUMNES QUE VIEN TARA ESCÒLA ENTÀ APRÈNER A TREBALHAR ERA CERÀMICA?
- Jo sò content. Son uns quaranta. De 5 a 7 ans i vien uns dètz, e de més de 7 ans uns 15. Es auti son més grani. Per auer començat hè relatiuament pòc temps està pro ben.
- ES APRENENTS MÈS JOENI TREBALHEN CONTENTS O VIEN PERQU'ES SÒNS PARES DESIREN AUER UN HILH ARTISTA?
- Ei possible que bèth pare les pòrte per aquesta rason, prò es que vien disfruten fòrça. No e agut cap cas d'un mainatge que non volesse vier. S'ac passen ben en tot hèr es sues pròpies creacions.
- A BÈTH APRENENT, JA DES MÈS GRANI SE LI VE UA QUALITAT IMPORTANTA ENES SUES CREACIONS?
- Òc, normalment an bona man, e n'i a bèth un que ben amiat pòt arribar a hèr granes causes, tant de tipos manual com de figures. Concrètament n'i a dus qu'an hèt un mural, l'an esmaltat e l'ac an oferit ara sua mèstra. Ei hèt en baish relhèu. Hè un grop de mainatges qu'en sòn dusau an pòden hèr dejà causes ben acabades, naturauments en tot èster dirigits.
- EN ACABAR ETH CURS, ES APRENENTS HÈN BÈRA CAUSA ENTÀ HÈR CONEÏSHER ES SÒNS TREBALHS?
- Òc, normalment en acabar se hè ua exposicion de toti es trebalhs. Açò ei ua motivacion mès perque hè conèisher çò qu'eri hè.
- QUIN EI ETH PRÈTZ DES CLASSES?
- Eth prètz ei de 1500 ptes. Disposant a mès de tot eth materiau qu'an de besonh. An classes un còp ara setmana manipulant er anga, metent-la en horn e hènt posteriorment er acabat finau qu'ei er esmaltat. Era figura ei ja dera sua propietat.
- ETH CURS PASSAT ENA CAIXA DE CATALUNYA I AUER UA EXPOSICION DAMB ES SÒNS TREBALHS MOLT INTERESANTA...
- Òc, ei vertat. Pendent er ostiu se hè un curset, aquest an dilhèu ne hèm dus. Es trebalhs d'aguesti cursets s'exposaràn en Ajuntament.
- VOLETZ HÈR UA CRIDA AS MAINATGES ARANESI ENTÀ QUE S'APUNTEN A ÈSTER ARTISTES?
- Era finauitat dera escòla ei educar eth sentit artistic, prò cau auer present qu'açò vò dèder ath madeish temps educar tota era sua persona. Aciu aprenen a valorar es formes, es qualitats der art. È de dèder que bèth mainatge a agut de cambiar eth sòn comportament iniciu e a après a carar, escotar, mèter atencion, e apreciar e valorar es causes. Creigui que s'a de dar importància ath desenvolopament artistic dera persona. Ena Val d'Aran cau lòcs de formacion culturau des naues generacions. Aran pòt dar boni artistes.

INFORMACIONS

Publicitat gratuïta

Vos rebrembam que podetz passar peth Centre de Normalisacion a recuèlher de forma gratuïta eth calendari editat peth Conselh Comarcau de Montanha dera Val d'Aran

Amassa damb eth calendari receberatz tanben dus cartèls que recuelhen es nòms e es diboishi des utisi deth camp e des utisi que s'an besonh entà hèr esclòps.

Atau madeish, toti es otèls e restaurants d'Aran interessadi en auer recetarís de codina aranesa entà aufrí-les gratuïtaments as vòsti clients podetz passar a recuelhè-les en Centre de Normalisacion Lingüística. C/ Sarriulèra 8, 2on. pis (ath dessús des pompièrs) de Vielha, de deluns a diuendres de 10 a 14 ores. Taben vos podetz méter en contacte damb nosati en telèfono: 64 00 92.

Eth Noticiari Aranés TOTI vos oferís era possibilitat de hèr es vòsti anoncis o publicitat en aquestes huelhes. Entad aquerò vos podetz adreçar personauements ath Centre de Normalisacion.

Aguesta ofèrta ei dirigida tant as particulars com as empreses qu'ac solliciten.

TOTI

NOTICIARI ARANÈS

EDITE:

Centre de Normalisacion
Lingüística dera Val d'Aran.
C/ Sarriulèra num. 8, 2on pis
Telf. 64 00 92
25.530 VIELHA

DIRECTOR:

Jusèp Lois Sans Socasau

COLLABOREN:

Josep Mas Mas
Jovita Ané Sanz
Manuela Ané Brito

DIBOISHANT:

Jordi Tremosa

IMPRIMÍS:

Imprenta Vidal
C/ Túnel s/n
25.530 VIELHA

DEPÒSIT LEGAL:

L-1328-1987

Es articles e comentaris publicadi en noticiari TOTI, son qu' expressen era opinion des sòns autors.

ETH REMOQUET DERA SETMANA

